

eduresourceza.com

St Mary's School
Waverley
Founded 1888

Voorbereidende eksamen 2023
Afrikaans Eerste Addisionele Taal
VRAESTEL I
NASIENRIGLYNE

AFDELING LEESBEGRIP

VRAAG 1 Artikel

- 1.1 “Hoorie...”
 “Jinne, skat ...”
 Nee, my skat ...”
 “... kan jy glo?”
 “...hallo” (enige 1) (vlak 3-5) (1)
- 1.2 bokspronge (vlak 1-2) (1)
- 1.3 Dit verwys na haar van, Bekker. /
 Haar van “Bekker” is deel van die naam. (vlak 3-5) (1)
- 1.4 Krüger tuine (vlak 1-2) (1)
- 1.5 B Toe raak hulle twee verlief op mekaar. (vlak 3-5) (1)
- 1.6 Onwaar ✓
 “Met ‘n begraafplaas vol verlore liefdes ...” ✓ (vlak 6-7) (2)
- 1.7 “... kan jy glo!” (vlak 3-5) (1)
- 1.8 Hy het die Comrades al 11 keer gehardloop. /
 Hy het al aan die Duzi deelgeneem. (enige 1) (vlak 1-2) (1)
- 1.9
 1.9.1 ‘n slang (vlak 1-2) (1)
 1.9.2 vetrolletjies / vet om die middel (vlak 6-7) (1)
- 1.10 Dit klink vet en konserwatief. /
 Die mense gaan dink jy is ‘n ou koek agter die mikrofoon. (enige 1) (vlak 3-5) (1)
- 1.11 Amore het ‘n (skerp) sin vir humor.
 Sy is ‘n rebel.
 Sy is onkonvensioneel.
 Sy is ‘n onafhanklike vrou.
 Sy is ‘n dinamiese vrou.
 Sy hou van opwinding.
 Sy is gelukkig / het vrede met haarself. (enige 1) (vlak 6-7) (1)

[13]

VRAAG 2 Spotprent

- 2.1 Sy oë hang / is toe / halfpad toe /
Sy tong hang uit /
Hy leun teen die deur / kan nie regop staan nie /
Hy sleep sy klere / baadjie op die grond /
Sy hemp hang uit / klere is slordig /
Daar is borrels bo sy kop. (enige twee) (vlak 3-5) (2)
- 2.2 Daar is 'n soen / lippe op sy wang. (vlak 3-5) (1)
- 2.3 Hy wil hê sy moet hom vertrou / sy moenie kwaad word nie / haar laat dink hy
is lief vir haar / hy is onskuldig. (vlak 6-7) (1)
- 2.4 Die maan /
Die sterre /
Dis donker buite /
Die horlosie wys dis laat / halfeen. (enige twee) (vlak 1-2) (2)
- 2.5 Sy is kwaad vir hom. / Sy wil baklei. (vlak 6-7) (1)
- 2.6 B praat gewoonlik 'n diep stem. (vlak 3-5) (1)
- 2.7 "beter troumateriaal" (vlak 1-2) (1)
- 2.8 Alle mans met 'n diep stem is aantreklik / ontrou. / Jy moenie trou met 'n man
met 'n diep stem nie.
- OF
- Mans met 'n fyn stemmetjie is nie aantreklik nie / is getrou / is goeie
troumateriaal.
(vlak 6-7) (1)

[10]

VRAAG 3

- 3.1 Oudtshoorn (vlak 1-2) (1)
- 3.2 Mense wat op Oudtshoorn bly. (vlak 1-2) (1)
- 3.3 “bewys van adres” (vlak 3-5) (1)
- 3.4 Absa / Media24 (enige 1) (vlak 1-2) (1)
- 3.5 Waar ✓
“Beperkte aantal kaartjies beskikbaar.” (vlak 3-5) (2)
- 3.6 D ’n toneelstuk (vlak 6-7) (1)

[7]

30 Punte

AFDELING B OPSOMMING

VRAAG 4

SIMBOOL	OMSKRYWING	AFTREKKING
F	FORMAAT - Sinne is nie genommer nie; - kolpunte is gebruik (of net reëls oopgelaat tussen sinne) - paragraafvorm	-1
WT	WOORDTELLING Daar is geen woordtelling aangebring nie	-1
L	LENGTE Die opsomming is te kort of te lank, d.w.s. minder as 60 en meer as 80 woorde Tel asb. die woorde en penaliseer.	-1
DA	DIREKTE AANHALING Penaliseer vir elke sin wat direk aangehaal is (frases of woorde uit die stuk mag gebruik word) Indien die aangehaalde verkeerd is, word punte nie afgetrek nie.	-1/2 tot 'n maks. van 2½ punte

ONTHOU:

1. Elke sin tel 2 punte, 1 punt vir **elke manier hoe die digitale era ons affekteer**.
2. **Indien die kandidaat meer as twee sinne geskryf het, merk ons net die eerste twee sinne.**
3. Elke sin **móét 'n werkwoord bevat**. Geen werkwoord, geen punt!
4. Een feit mag nie oor twee punte strek nie.
5. Ons penaliseer nie vir taalfoute nie, **MAAR** ons ken net punte toe as swak taalgebruik nie betekenis belemmer nie.

Riglyne vir inhoud:

1. selfies – alles draai om onself / dokumenteer ons lewe
Maak op vir leemtes in ons lewe
Verhoudings is minder intiem
2. Skakel nooit af nie / brand uit
Depressie / eensaamheid / emosionele probleme / agressie
3. Probleme met digitale voetspoor / persoonlike inligting
Informasie is oorweldigend / te veel vir ons
Kommentaar op sosiale media word teen ons gebruik.
4. Winkels word kleiner
Mense sosialiseer by winkels
Aanlyn inkopies
5. Afrikaans / taal / kommunikasie verander
Kommunikasie op sosiale netwerke suksesvol
Moet leer watter taal in spesifieke situasies gebruik word.

Vlak 1-2: 3 punte
Vlak 3-5: 4 Punte
Vlak 6-7: 3 Punte

10 Punte

AFDELING C GEDIGTE

VRAAG 5 Voorbereide gedig

“Strelitzia”

- 5.1 Mevrouw van Breda / Susan van Breda (vlak 3-5) (1)
- 5.2 Sy is formeel / ’n snob / hou van status. (vlak 6-7) (1)
- 5.3 Sy is stiptelik / haar gladde naels / haar oprit is simmetries (Enige 2) (vlak 3-5) (2)
- 5.4 Sy rook. (vlak 1-2) (1)
- 5.5 enjambement (vlak 6-7) (1)
- 5.6 stiptelik seweuur / skielik; geskok (vlak 1-2) (1)
- 5.7 B (onsekerheid) (vlak 3-5) (1)
- 5.8 “kop” (vlak 1-2) (1)
- 5.9 Hy voel druk om perfek te wees / hy wil nie soos sy ma wees nie / hy het
’n slegte verhouding met sy ma / hy kommunikeer nie met sy ma nie.
(of soortgelyke relevante verduideliking) (vlak 6-7) (1)

[10]

VRAAG 6 Voorbereide gedig

“Mamma’ kan ek nie sê nie”

- 6.1 inversie ✓
aanhalingstekens ✓ (vlak 3-5) (2)
- 6.2 “onthou” (vlak 3-5) (1)
- 6.3 “wik en weeg” (vlak 1-2) (1)
- 6.4 D (alleenplasing) (vlak 6-7) (1)
- 6.5 ’n Tyd voor die spreker se geboorte (vlak 3-5) (1)
- 6.6 “maar” (vlak 1-2) (1)
- 6.7 ’n verduideliking volg / meer inligting oor wat sy weet volg (vlak 6-7) (1)
- 6.8 Die ma / die spreker se ma (vlak 1-2) (1)
- 6.9 Die ma is nie lief vir die kind nie / voel niks vir die kind nie / voel nie ’n band met die kind nie (of soortgelyke verduideliking) (vlak 6-7) (1)

[10]

VRAAG 7 Onvoorbereide gedig

“monoloog in stereo”

- 7.1 'n Gesprek wat 'n persoon met homself voer / praat met jouself / wanneer net een mens praat (nie meer as een nie) (vlak 6-7) (1)
- 7.2 “algemene” (vlak 1-2) (1)
- 7.3 ('n dosis) pynverdowners (vlak 1-2) (1)
- 7.4 C (somber) (vlak 6-7) (1)
- 7.5 “oor en oor” (vlak 3-5) (1)
- 7.6 “soms wonder ek” /
“gelukkig skyn die son” (vlak 3-5) (1)
- 7.7 Die gedig het geen rymskema nie / strofes is nie ewe lank nie / reëls is nie ewe lank nie / daar is nie 'n vaste struktuur nie (vlak 3-5) (1)
- 7.8 Onwaar ✓
“korttermyn” (vlak 3-5) (2)
- 7.9 “(as daar soveel van ons is) hoekom sal enige iemand jou mis?” (vlak 1-2) (1)

[10]

30 Punte

AFDELING D TAALVAARDIGHEDE

VRAAG 8 Sinstrukture

LET WEL: Geen ½ punte word toegeken nie.

- 8.1 'n Uur gelede was Jeremy se ma bekommerd oor hom. (vlak 1-2) (1)
- 8.2 Nee, Jeremy het nog nie sy foon gelaai nie. (vlak 1-2) (1)
- 8.3 Later vandag sal hy desperaat wees om badkamer toe te gaan. (vlak 3-5) (1)
- 8.4 Jeremy sê dat hy die badkamer moet gebruik. (vlak 3-5) (1)
- 8.5 Vroeër het Jeremy eers sy foon gelaai, toe het hy badkamer toe gegaan. (vlak 6-7) (1)
- 8.6 Al is Jeremy desperaat, gaan hy nie badkamer toe nie. (vlak 6-7) (1)
- 8.7 Jeremy behoort sy foon gereeld te laai. (vlak 3-5) (1)
- 8.8 Die badkamer word deur iemand anders gebruik. (vlak 3-5) (1)
- 8.9 Jeremy se ma het vanoggend die badkamer skoongemaak. (vlak 6-7) (1)
- 8.10 Die foon waarvoor hy wag, is pap. (vlak 3-5) (1)
- 8.11 Die foon is pap, daarom gaan Jeremy nie badkamer toe nie. (vlak 1-2) (1)
- 8.12 Sy ma wag vir hom om badkamer toe te gaan. (vlak 6-7) (1)

[12]

VRAAG 9 Woordstrukture

9.1	boekklub	(vlak 1-2)
9.2	maandeliks	(vlak 3-5)
9.3	halfsewe	(vlak 3-5)
9.4	splinternuwe	(vlak 1-2)
9.5	skrywer	(vlak 6-7)
9.6	lewe	(vlak 6-7)
9.7	skokkende	(vlak 6-7)
9.8	oninteressant / vervelig	(vlak 3-5)
9.9	reisverhale	(vlak 1-2)
9.10	genooide	(vlak 6-7)
9.11	sy	(vlak 3-5)
9.12	brillettjie	(vlak 3-5)
9.13	oor	(vlak 6-7)
9.14	Nadat	(vlak 1-2)
9.15	heerlike	(vlak 1-2)
9.16	slimmer	(vlak 3-5)

(16 x 1/2) =

[8]

VRAAG 10 Kommunikasie

NASIENRIGLYNE

- Die inhoud van elke respons tel een punt, $\frac{1}{2}$ punt vir elke deel van die respons. Geen punte word toegeken vir instruksies wat bloot herhaal word nie.
- Die taal van elke respons tel 1 punt. Minus $\frac{1}{2}$ punt vir elke taalfout.
- Waar 'n Engelse woord gebruik word – penaliseer vir inhoud, nie taal nie.
- Spelling word nie gepeenaliseer nie.
- Minus $\frac{1}{2}$ punt vir response wat te lank (>20) of te kort (<15) is.
- Minus $\frac{1}{2}$ punt vir elke respons waar die woorde nie aangedui is nie.
- In die geval van 'n verkeerde respons: Inhoud = 0; Taal – merk soos gewoonlik.

Riglyne vir inhoud:

Vlak 1-2 = 3

Vlak 3-5 = 3

Vlak 6-7 = 4

[10]

30 Punte

Verspreiding van kognitiewe vlakke

	Vlak 1-2	Vlak 3-5	Vlak 6-7
	Laag	Medium	Hoog
Afdeling A	Leesbegrip		
Vraag 1	4	5	4
Vraag 2	2	4	4
Vraag 3	3	3	1
Totaal	9	12	9
Afdeling B	Opsomming		
Vraag 4	3	4	3
Totaal	3	4	3
Afdeling C	Poësie		
Vraag 5	3	4	3
Vraag 6	3	4	3
Vraag 7	3	5	2
Totaal	9	13	8
Afdeling D	Taalvaardigheid		
Vraag 8	3	5	4
Vraag 9	2½	3	2½
Vraag 10	3	3	4
Totaal	8½	11	10½
TOTAAL	29½%	40%	30½%

Bloom se taksonomie in 3 kognitiewe vlakke saamgevat:

Vlak	Norm	Beskrywing	Beskrywing
1-2	30%	Konseptuele kennis	Gee dieselfde kennis weer wat geleer is. Papegaai-werk.
3-5	40%	Begrip en toepassing	Weergee van antwoorde op 'soortgelyke', maar nie 'dieselfde' vrae nie, as wat vantevore gevra is.
6-7	30%	Analise, evaluering en probleem-oplossing	Uitdagend: Toepassing van kennis om 'n 'oorspronklike' respons in 'n 'onbekende' situasie te formuleer.

IEB Afrikaans Eerste Addisionele Taal Vraestel II 2010.